యువ: డిసెంబర్, 1975

దోషి

"నీ పేరు?"

"లలిత"

తలెత్తి చూశాను.

బోనులో, చీరకొంగు నెత్తినిండా కప్పుకుని, తలొంచుకుని నిలబడ్డది లలిత!

"వృత్తి?"

లలిత మాట్లాడలేదు. ప్రాసిక్యూటర్‌వేపొకసారి చూసి, తలొంచుకుంది.

ప్రాసిక్యూటర్ కేసు పూర్వాపరాలు వివరించసాగాడు. నా మనస్సు వేరేచోట వుంది.

....లలిత నాకు బాగా తెలుసు. లలిత నేనూ కలిసి చదువుకున్నాం చిన్నప్పటి నుంచీ! ఇలా నా ముందు ఒకనాడు దోషిగా నిలబడుతుందనిగానీ, ఆమె చేసిన నేరానికి నేను న్యాయమూర్తిగా శిక్ష విధించాల్సి వస్తుందనిగానీ, ఊహించలేదు.

"..... ఈ కారణాల దృష్ట్యా, లలిత అనే ఈమెకు ఐ.పి.సి.... సెక్షను క్రింద, మూడు నెలల శిక్ష, ఐదు వందల జరిమానా విధించవలసిందిగా కోర్టు వారికి విన్నవించుకుంటు న్నాను" ప్రాసిక్యూటర్, పాఠంలా వప్పచెప్పి కూర్చున్నాడు.

కోర్టు హాలంతా నిశ్శబ్దమైంది.

బోనులో నిలబడ్డ లలిత తలెత్తి చూడలేదు.

ఈ కేసు పట్టుకున్న ఇన్‌స్పెక్టర్ నవ్వుతూ బోను ప్రక్కగా నిలబడి వున్నాడు. ఆ వెనుక ఇద్దరు పోలీసులు.

నిందితురాలు ఆడది. అంతేగాక రూపసి. కనుక పనిలేని జనం కోర్టు హాలులో చాలామందే చేరారు. అక్కడున్న యావన్మంది దృష్టి నా మీదే వుంది. ఒక్క లలిత తప్ప అందరూ నా వేపే చూస్తున్నారు.

జడ్జిమెంట్ వాయిదా వేశాను, సాయంత్రానికి.

పైన ఫ్యాను తిరుగుతున్నా, నాకు ఉక్కపోస్తూనే వుంది. పైన నల్లకోటు, ఎదురుగా

చిన్ననాటి స్నేహితురాలు!

లంచ్ వేళయింది. లేచి ఛాంబర్స్‌లో కెళ్ళాను. కోటు విప్పి, స్టాండుకు తగిలించి, కుర్చీలో పడుకున్నాను. "లలిత.... అదే ఇంతకు ముందు బోనులో వుంది చూడు... ఆ అమ్మాయిని తీసుకురా" అని బంట్రోతును పంపాను.

..... లలిత చాలా దిగజారిపోయింది. చదువుకుని, సంస్కారం కలిగివున్న లలిత, ఇంతటి ఏహ్యమైన బ్రతుకుని ఎన్నుకుని, ఎలా తిరగగలుగుతున్నది?

లలిత వచ్చి వాకిలి వెంబటే నిలబడ్డది. పాదాలు పచ్చగా వున్నాయి. చీర కొంగు జరీ, ఆ పాదాల పచ్చదనం ముందు వెలితిగా వుంది.

"కూర్చో" కాళ్ళ క్రింద వున్న కుర్చీ కాలితో, ఆమె దగ్గరకు నెట్టాను.

లలిత కూర్చుంది, తలొంచుకుని.

ఆమెను అంత దగ్గరగా చూడటానికి మనసులో బెరుకుగా వుంది.

"టిఫిన్ తెప్పించేదా?"

లలిత మాట్లాడలేదు

పెళ్ళిచూపులప్పుడు, కూర్చునే ఆడపిల్లలా కూర్చోనుంది కుర్చీలో.

"నన్ను గుర్తుపట్టావా?"

"ఊ!"

కుర్చీలోంచి లేచి కూర్చున్నాను.

లలిత గోడమీద తల ఆనించి, పై కప్పుకేసి చూడసాగింది.

బంట్రోతును కేకేసి, కాఫీ తెమ్మన్నాను.

"మీ నాన్నగారెలా వున్నారు?"

"బాగానే వున్నారు!"

"ఓసారి మా యింటికి రమ్మను."

"ఆయనెక్కడకూ రారు!"

"మా యింటికి తప్పకుండా వస్తారు!"

"పక్షవాతం - మంచంలోంచి లేవలేరు."

"ఎన్నాళ్ళయింది?"

"ఈ మధ్యనే!"

నా గొంతు పూడుకుపోయింది. లలిత ముక్తసరిగా యిచ్చే సమాధానాలు, నాకు మరీ ఇబ్బంది కలిగిస్తున్నాయి. నేను న్యాయమూర్తిని - ఆమె దోషి.... అన్న సంబంధం ఇక్కడ లేదని చెప్పాలని నా అభిప్రాయం.

"నేను మీ యింటికి వస్తాను."

లలిత ఆశ్చర్యంగా చూసింది నా వేపు. ఆమె పెదాల మధ్య చిరునవ్వు మొగ్గ

వేసింది.

"మీ అడ్రస్ చెప్పు".

"నా పేరు చెప్పండి చాలు, రిక్షావాడు తీసుకొస్తాడు" - ఆ సమాధానంలో అవహేళన వుందేమో అనిపించింది.

మా యిద్దరి కళ్ళూ, చూపులూ కలిశాయి. నేనోడిపోయాను. కళ్ళు దించేసుకున్నాను.

బంట్రోతు కాఫీ తెచ్చి కప్పుల్లో పోశాడు. చెరో టీ యిచ్చి వెళ్ళాడు.

"తాగు."

"నేనింకా మొహం కడుక్కోలేదు. స్నానం చెయ్యలేదు!"....

నేనేం మాట్లాడేది!

లలిత లేచి నిలబడ్డది.

"జడ్జిమెంటు త్వరగా యిస్తే వెడతాను!"

లలిత తమ్ముడు గురించీ, చెల్లెళ్ళ గురించీ అడగాలనుకున్నాను. అడగలేకపొయ్యాను.

లలిత పోవటానికి సిద్ధమైంది.

"పోలీసులు, రాత్రి నుంచీ లాకప్‌లోనే వుంచారా?"

"వాళ్ళ డ్యూటీ అది!"

ప్రసాద్ గురించి చెప్పాలని వుంది. అసలు లలితే అడుగుతుందని ఆశించాను.

"బెయిల్ ఇస్తాను. ఇంటికెళ్ళిరా!"

"నేనడగందే యిస్తారా?"

ఆ ప్రశ్నకు నా దగ్గర సమాధానం లేదు.

లలిత వెళ్ళిపోయింది.

కుర్చీలోకి జారి, పడుకున్నాను -

..... నేను అనాధను. నరసింహారావుగారు చేరదీశారు. సాటి కులస్తుడనన్న భావం గావచ్చు, లేదా, చదువుకుని పైకి వస్తాడన్న భావమన్నా కావచ్చు. లేదా, వాళ్ళింట్లో, చచ్చేదాకా మా అమ్మ చేసిన వంటకు కృతజ్ఞత వల్లనైనా గావచ్చు.

ప్రసాద్, నేనూ యించుమించు ఒకే ఈడు వాళ్ళం. మా యిద్దరికీ స్నేహం కూడాను.

ప్రసాద్, సన్నగా, పీలగా ద్రావకంలోంచి తీసిన బొమ్మలా వుండేవాడు.

నరసింహారావుగారికి అతడంటే పంచప్రాణాలు. కోరిక మనస్సులో వుండగానే, ఆ కోరికలు ప్రాణం పోసుకుని కళ్ళ ముందు ప్రత్యక్షమయ్యేవి.

నరసింహారావుగారు లాయరు. పేరు, ప్రఖ్యాతిగల లాయరు. వృత్తిరీత్యా గాకుండా నరసింహారావుగారికి పొలాలు, ఇళ్ళు, కంపెనీలో షేర్లువున్నాయి. ఇవన్నీ చూచేందుకు వున్న గుమాస్తాల్లో ఒకడే చలపతిరావు. అంటే లలిత తండ్రి.

లలిత చిన్నప్పుడు, చలాకీగా వుండేది గాదు. అందమైందీ గాదు. లావుగా, బొద్దుగా

వుండేది. తలకు తైలసంస్కారం లేక, ఎర్రగా వుండే జుత్తు, రెండు జడలు వేసుకుని, చూడటానికి తమాషాగా వుండేది.

నరసింహారావుగారి నీడలో వున్న చలపతిరావు రాత్రింబవళ్ళు, యజమాని సేవలో, ఆయన వ్యవహారాలు చూస్తూ వుండేవాడు. కుక్క కన్నా విశ్వాసమైనవాడు. ఆయనంటే నరసింహారావుగారికి జాలి గూడ వుంది. పిల్లలు కలవాడని, పదీ పరక జీతం ఆడక్కుండానే పెంచేవాడు. ఇంటికొచ్చే కూరలు, పాలు, పెరుగు తదితర వస్తువులు, చలపతిరావుగారి కిచ్చేవాడు అయాచితంగా!

గాలికి, వానకు మొలిచిన మొక్క పెరిగి పెద్దదైనట్లు, లలిత స్కూలు ఫైనల్ పరీక్ష ప్యాసయ్యింది. ఆ తర్వాత కాలేజీలో చేరతానని మొండికేసింది. వ్యవహారం నరసింహారావు గారి దాకా వెళ్ళింది. అంటే లలిత వెళ్ళి, ఆయనకు విన్నవించుకుంది.

నరసింహారావుగారిది జాలి గుండె. వయస్సు మీదకొచ్చేకొద్దీ, నిత్య నైమిత్తకమైన పనులు వేరే వాళ్ళకు అప్పజెప్పి, మేడ గదిలో ఉయ్యాల బల్ల మీద పద్మాసనం వేసుకు కూర్చుని వుండేవారు రోజంతా.

చలపతిరావుకు సంతానం మితం దాటి వుంది. సంపాదన కూటికీ, గుడ్డకూ సరి పోతుంది. శేషం మిగలదు. మరీ అందరిలోకి పెద్దది లలిత. చదువు మానిపిస్తే, పెళ్ళి చెయ్యలేడు. అధవా అలాంటి ప్రయత్నంలోకి అడుగు పెట్టినా, ఇవ్వాళ అనుకుంటే మరో నాలుగేళ్లకు కార్యరూపం దాల్చగల స్తోమత చలపతిరావుది.

ఇవన్నీ నరసింహారావుకు తెలియనివేం గాదు.

"ఒరేయ్! దాన్ని కాలేజీలో చేర్చు" అన్నారు నరసింహారావుగారు!

చలపతిరావుగారు మాట్లాడలేదు. లలిత ఛంగున గంతులేస్తూ, పరిగెత్తింది సంతో షంతో.

"డబ్బు పట్టుకెళ్ళు. దాని చదువుకూ, పుస్తకాలకూ, గుడ్డలకూ నువ్వు బెంగెట్టుకోకు. ఇక్కడ నుంచే పట్టుకపో!" - నరసింహారావుగారిది జాలి గుండె.

లలిత కాలేజీలో చేరింది ఇంటరులో. అప్పుడు ప్రసాద్, నేనూ బి.ఏ.లో వున్నాం.....

గతం గుర్తుకొచ్చి, నా మనస్సు వికలమైంది.

లలిత కేసు తీర్పు ఇవ్వాలి. మా కిద్దరికీ పరిచయమున్న సంగతి నా బంట్రోతు కనిపెట్టి వుంటాడు. అది నా ఊహ కాదు.

"అయమ్మ బాబూ! చాలామంది కొంపలార్పింది బాబూ! కోర్టు కయితే ఇయ్యాళ వచ్చిందిగానీ, పోలీసులు పట్టుకోడం, డబ్బు యిచ్చి వదిలించుకోడం శానా రోజుల్నుంచీ జరుగుతావుంది" - ఇవి నా బంట్రోతు అయాచితంగా చెప్పిన సంగతులు.

"ఆమె ఇల్లు తెలుసా?"

"తెలుసండీ, రైలుపేట, గాంధీ బొమ్మకాడ".

"స్వంత ఇల్లేనా!"

"రెండతస్తుల భవంతండీ. అద్దెలే రెండు మూడు వందలొస్తాయి."

"యింట్లో యింకెవరన్నా వుంటారా!"

"తమ్ముళ్ళూ, చెల్లెళ్ళూ వుండారండీ. అంతా చదువుతూ వుండారు. ఒకాయన విశాఖ పట్నంలో డాక్టరు పరీక్ష గూడ ఇస్తున్నాడంటారు!"

కోటు వేసుకుని, బెంచీ మీదకు వెళ్ళాను. లాయర్లంతా సంభాషణ మానేసి లేచి నిలబడ్డారు. లలిత కోర్టు వరండాలో చతికిలబడి వున్నదల్లా లేచి నిలబడ్డది. అంతే, కోర్టు హాల్లోకి రాలా! సబ్ ఇన్స్‌పెక్టర్, చువ్వలా నిలబడి, సెల్యూట్ చేశాడు.

జడ్జిమెంట్ ఇచ్చేశాను.

:: 2 ::

రాత్రి ఎనిమిది గంటలైంది.

డాబా మీద కుర్చీ వేసుకు కూర్చున్నాను.

చంద్రుడు కొబ్బరి చెట్టు ఆకుల వెనుక దోబూచులాడుకుంటున్నాడు. దూరంగా వున్న రైసుమిల్లు దడదడలాడుతూ శబ్దం చేస్తున్నది. రోడ్డుకు దూరంగా వుండటం వల్ల లారీల, బస్సుల రణగొణధ్వని లేదు. పైగా, నా సంసారం, నాలుగో కాన్పుకు, వారసులతో వెళ్ళింది. అందుకని ప్రశాంతంగా వుంది.

..... నరసింహారావుగారు ఓ రోజు నన్ను పిలిచారు, ఆయన గదిలోకి.

ఆయన, నేనూ ఇద్దరమే ఆ గదిలో.

"ఏరా! ఎలా చదువుతున్నారు?"

చెప్పాను.

ఆయన క్షణం ఆలోచనలో పడ్డారు. ఆయన అడగాలనుకున్నది, మా చదువు గురించి కాదు. ఎందుకంటే ప్రసాద్ తెలివిగలవాడు కాకపోవచ్చు కానీ అత్తెసరు మార్కులతో ప్రతి పరీక్ష ప్యాసవుతూనే వున్నాడు.

"ఒరేయ్! లలిత, ప్రసాద్ ప్రేమించుకున్నారుట. పెళ్ళి చేసుకోవాలని గూడ తీర్మానించుకున్నారుటగా! నిజమేనా?"

నేను ఇరకాటంలో పడ్డాను. ఎగదీస్తే బ్రహ్మ హత్య, దిగదీస్తే గోహత్య.

"ఫరవాలేదు చెప్పు. ప్రసాద్ వచ్చి నేను లలితను చేసుకుంటానని అన్నాడు. ఊరికే సంగతులు తెలుసుకుందామని అడిగానంతే. పోన్లే నీ కంత కష్టంగా వుంటే చెప్పకు, వెళ్ళు!" అన్నారు నరసింహారావుగారు.

ఆయన లాయరు. పైగా మనిషిని చూడగానే వాడి జాతకం చదివెయ్యగల నేర్పు, తెలివిగలవారు. నేను ఆయన దయా, ధర్మాల మీద బ్రతికేవాడిని.

చెప్పాను.

ఆయనకు చెప్పినట్లు, ప్రసాద్‌కు చెప్పాను.

ప్రసాద్‌కు అనారోగ్యం లేదు. అలా అని ఆరోగ్యమూ లేదు. ఎప్పుడూ నీరసంగా కన బడతాడు. పల్చటి గుడ్డలు గూడ వాడికి బరువే అనిపిస్తాయి. మల్లెపువ్వంత సుకుమారంగా వుంటాడు.

"నాన్న యింత తేలిగ్గా, మా పెళ్ళికి అంగీకరిస్తాడని నే నమ్మలేదు సుమా!"

నాకూ అది ఆశ్చర్యంగానే వుంది.

నరసింహారావుగారు, ఓ రోజు చలపతిరావుకు కబురంపి పిలిపించారు.

అప్పుడు నేనూ అక్కడే వున్నాను. ప్రసాద్ కూడ వున్నాడు.

చలపతిరావు, చేతులు కట్టుకు నిలబడ్డాడు.

విషయమంతా వివరించి, "ఏమయ్యా! మావాడు, మీ లలితను చేసుకుంటానంటు న్నాడు, నేను సరే అన్నాను; కులమింటి కోతి, అదీగాక మీ అమ్మాయి కళ్ళ ముందు పెరిగింది. గుణగణాలు తెలియనివేం గాదు. నువ్వెంత నా బంటువైనా, లగ్నాలు నిశ్చ యించే ముందు నీ అభిప్రాయం తెలుసుకోవాలిగా!.... చెప్పు. లగ్నాలు పెట్టించమం టావా?" - నరసింహారావుగారు అడిగారు.

చలపతిరావు ఎగిరి గంతులెయ్యలేదు. నరసింహారావుగారి పాదాలు పట్టుకుని, ఆనంద భాష్పాలతో వాటిని కడిగి, కళ్ళ కద్దుకుని, "బాబూ! మీ మాటకు ఎదురు చెబుతానా! తమ విశాల హృదయానికి నా జోహారు. తమ ఋణం జన్మ జన్మలకు తీర్చుకోలేను" అని గూడ అనలేదు.

నరసింహారావుగారు, "ఏమిటలా మాటా పలుకూ లేకుండా నిలబడతావ్? యిందులో ఆలోచించాల్సిందేముంది?-" అని విసుక్కున్నారు. గద్దించి మరీ అడిగారు.

చలపతిరావు మౌనం భయంకరంగా వుంది.

నేను ఆశ్చర్యపోయాను. ప్రసాద్ ఆయన్ని విచిత్రంగా చూశాడు. మాకేమీ పాలుపోలేదు.

"క్షమించండి బాబూ! మీ వాడికి మా పిల్లనిచ్చి దాని గొంతు కొయ్యలేను. వస్తా...."

చలపతిరావు మెరుపులా మాయమయ్యాడు అక్కడ నుండి!

ఆయన నడకలో తత్తరపాటుంది, భయముంది. నిరాశ, నిస్పృహ కూడ వున్నాయి.

నరసింహారావుగారు రేచుక్కలా లేచారు. నోటి కొచ్చినట్లు, చలపతిరావును తిట్టారు బండ బూతులు.

"వెధవకు డబ్బు చేదయింది. కళ్ళకు పొగరు కమ్మింది. వళ్ళు కొవ్వెక్కింది! నే తల్చు కుంటే, వీడి బ్రతుకు బజార్న పడుతుందని తెలియదు!...." - ఇలా నాల్గురోజులు తిడుతూనే వున్నారు. శాపనార్థాలు పెడుతూనే వున్నారు.

ప్రసాద్ మంచమెక్కాడు. నిరుత్సాహపడ్డాడు. నీరయిపోయాడు.

నరసింహారావుగారు, వేరే పెళ్ళి సంబంధాల ఎన్నికలో నిమగ్నులయ్యారు.

ప్రసాద్ నాకు మిత్రుడేగాదు, బహిఃప్రాణం గూడ.

ఒంటరిగా, లలితను కలిశాను.

వయస్సు, దీటుగా వున్న అవయవ సౌష్ఠవం, లోకజ్ఞానం, అనుభవం వల్ల ఆరితేరిన లలిత, ఇప్పుడు అందంగా వుంది. ఆమె అందం, వయస్సులో వున్న కుర్రాళ్ళకు ఆకర్షణీయంగా వుంది.

"రఘూ! మా బ్రతుకుల్ని ముడివేసే బాధ్యత నీది. నీ యిష్టం! ఏం చేసినా సరే!" అంది.

చలపతిరావు వింత ప్రవర్తనకు, ఆమె సమాధానం చెప్పలేకపోయింది. గత నాల్గు రోజులుగా, ఆయన సరిగా అన్నం తినటం లేదు. తనలో తాను గొణుక్కోవటం, నిద్రలో కలవరించడం, దిగులుగా, ఏదో పోగొట్టుకున్నవాడిలా తిరగటం, లలితకూ అర్థం గాలేదు. చలపతిరావు పరాజితుడు. ఎందుకో తెలియదు.

ఆలోచించాను. నా ఆలోచన అటు లలితకూ, ఇటు ప్రసాద్‌కూ నచ్చింది. ఒక విధంగా అంతకన్నా గత్యంతరం లేదు?

ప్రసాద్‌ను కాదని నరసింహారావు బ్రతకలేడు. కారణాలేవైనా, లలిత తండ్రి చలపతిరావు అసమర్థుడు. నరసింహారావుగారిని ఎదిరించి, కట్టిన మంగళసూత్రం తెంపేసి, కూతురు ముందు నిలబడలేడు.

కనుక లలిత, ప్రసాద్‌ల వివాహం జరిగి తీరాలి, రహస్యంగా. ఆవేశాలు, కావేషాలు తగ్గాక, మనస్సులు కుదుట పడ్డాక, అనుమానాలు తగ్గాక, లలిత ప్రసాద్‌లు, భార్యా భర్తలుగా, ప్రవేశిస్తారు. కథ కంచికి వెడుతుంది.

ఓ రాత్రి సూట్‌కేస్ నిండా డబ్బు సర్దుకుని, ప్రసాద్ ప్రయాణమయ్యాడు.

లలిత, ప్రసాద్ మద్రాస్ వెడతారు. అక్కడే పెళ్ళి చేసుకుంటారు. హనీమూన్ గడిపి, నే ఉత్తరం వ్రాశాక ఇద్దరూ తిరిగి వూళ్ళోకి వస్తారు! ఇది నా నిర్ణయం.

కన్నవాళ్ళను, కావాల్సిన వాళ్ళనూ, వదులుకుని లలిత కట్టుగుడ్డల్తో స్టేషను కొచ్చింది. రాత్రి పది గంటలకు, ప్రసాద్‌ను వెనక రమ్మని, నేను వాడి సూట్‌కేస్ పట్టుకు స్టేషన్ కెళ్ళాను.

రైలు వచ్చింది, ప్రసాద్ రాలేదు!

ఫోన్ చేశాను.

"నాన్న నా గదిలోనే వున్నాడు మాట్లాడుతూ. బయటపడేందుకు వీల్లేకుండా వుంది. ముందు లలితను రైలెక్కించెయ్. అంతగా అయితే, నేను టాక్సీలో అన్నా వెళ్ళి ఆమెను కలుస్తాను!"

ప్రసాద్ చెప్పిన విషయం లలితకు చెప్పాను.

లలితకు, ప్రసాద్ అంటే ప్రాణం. కాదనకుండా రైలెక్కింది. ఆశలతో, ధైర్యంతో జంటగా

మద్రాసు ప్రయాణమైంది, చీకట్లో, రాబొయ్యే వెలుతురును నమ్ముకుని....

"ఇక్కడున్నారా?" - పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ రామ్మూర్తి వచ్చాడు డాబా మీదకు.

బంట్రోతు కుర్చీ తెచ్చి వేశాడు.

"క్రింద ఇన్స్పెక్టరుగారున్నారు రమ్మను."

"ఎవరూ?....." నేనాశ్చర్యపోయాను. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ రామ్మూర్తిగారు ఈ వేళప్పుడు రావటమే ఆశ్చర్యం. ఆయనతోపాటు ఇన్స్పెక్టర్ కూడ రావటము.. ఏదో విశేషముండాలి?

"ఏదో పనిమీదనే వచ్చారల్లే వుంది?"

రామ్మూర్తిగారు నవ్వారు, అవునన్నట్లు.

ఇన్స్పెక్టరు వచ్చి నిలబడ్డాడు. వీధి దీపం కాంతి, వెన్నెలలో అతను చాలా అందంగా కనబడ్డాడు. అంతేగాదు, ఇంత సుకుమారి. పోలీసు ఉద్యోగానికెలా వచ్చాడా అన్న ఆశ్చర్యమూ కలిగింది.

"కూర్చో."

అతను కూర్చోలేదు.

రామ్మూర్తిగారు, గొణుక్కుంటున్న రాగం ఆపి, "కూర్చో! ఫరవాలేదు" అని చెప్పి, "రేపెడదామయ్యా అంటే కాదు కూడదని లాక్కొచ్చాడు. ఇంకోరింకోరయితే వచ్చేవాణ్ణి గాదు. పోలీసు ఇన్స్పెక్టరాయే! రాక తప్పలేదు!" అన్నాడు.

"చెప్పండి!"

"మామూలే! ఈ కుర్రాడు కొత్తగా వచ్చాడు ఉద్యోగంలోకి. యువక రక్తం చూడండి, అవినీతి, వ్యభిచారం, పేకాటలు, దొమ్మీలు అన్నీ రూపుమాపాలని తాపత్రయం! మంచిదే గదా! ఇతగాడొచ్చాక పరిస్థితి కొంత మెరుగైన మాట నిజమే! కాస్త ప్రభుత్వం వుంది సుమా అనిపిస్తున్నాడు."

సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ తలొంచుకున్నాడు.

"కుర్రాడికి, ఆవేశమే గాదు కాస్త వివేకమూ వుంది. ఊరికే తొందరపడకుండా, వచ్చిన కేసు కాస్త విచారించి, వాకబు చేసి, మరీ ముందుకు పోతున్నాడు. అంతా బాగానే వుంది" - రామ్మూర్తిగారు సందేహించారు.

"చెప్పండి!" అభయమిచ్చాను.

"ఇవ్వాళ ఆ లలిత కేసు.... ఋజువు కాలేదని కొట్టేశారు చూడండి! అదిగో యితను చాలా మధనపడిపోతున్నాడు. సాక్ష్యం, చట్టం అన్నీ ఆమెకు వ్యతిరేకంగా వున్నా మీరు కొట్టేయడం, ఆమెను నిర్దోషిగా వదిలెయ్యటం నచ్చలేదు. ఇలా మీరు మెత్తగా వుంటే, తను ఉద్యోగం చెయ్యలేనంటాడు" - రామ్మూర్తి తన పని అయిపోయిందని, కాళ్ళు ఊపుతూ, కూనిరాగం తీస్తూ కూర్చున్నాడు.

ఇన్స్పెక్టర్, నా వేపు ఆశగా చూశాడు.

అతన్ని చూస్తే నాకు ముచ్చట వేసింది. దగ్గరగా వెళ్ళి భుజం మీద చెయ్యి వేశాను.

"మీరు అధైర్యపడకండి. నేనూ మనిషిని! నాకున్న బలహీనతలవల్ల, మీకు నిరుత్సాహం కలిగించి వుంటాను. ఏం?...."

రామ్మూర్తిగారు గలగలా నవ్వేసి, "నే చెప్పాగదటోయ్. మేజిస్ట్రేటుగారు చాలా నిక్కచ్చి మనిషి! వెధవది యాభయ్యేళ్ళొచ్చిన నాకే, ఆయన ముందు కేసు ఎత్తుకోవాలంటే కాళ్ళు వణుకుతుంటాయి!"

రామ్మూర్తిగారు, తన భారీ శరీరంతో, ఇన్స్‌పెక్టర్‌తో వెళ్ళిపోయారు.

నా పరిస్థితి నాకే విచిత్రంగా తోచింది. నా వ్యక్తిత్వాన్ని కోల్పోతున్నానేమో అన్న అనుమానం కలిగింది. కారణం?

.... లలిత లేచిపోయింది.

ఆ రోజు, మా పేట, ఆ వార్తతో మేల్కొంది. అంతవరకూ చలపతిరావు అంటే తెలియని వాళ్ళక్కూడ, అతనొకడున్నాడని తెలిసింది. ఆ యింట్లో ఆ తర్వాత కొన్ని రోజుల్దాక, పొయ్యిలో పిల్లి లేవలేదు.

ప్రసాద్, వారం రోజులు ఆస్పత్రిలో వున్నాడు. అతడు అస్పత్రి వదిలేసే వేళకు, గంపెడు చీకటి, అవమానము, బాధతో చలపతిరావు, ఆయన సంసారం వూరొదిలి వెళ్ళిపోయింది.

ప్రసాద్, ఆ తర్వాత కొన్నాళ్ళకు గతాన్ని మర్చిపోయి, విధికి తలవంచి, గుండెల్లో మండే అగ్నిగోళాన్ని వెలికి రాకుండా తట్టుకుంటూ, పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. పిల్లల్ని కన్నాడు. సుఖంగానే వున్నాడు.

నరసింహారావుగారు, కొడుకు పెళ్ళి చూసి, మనవడిని ఎత్తుకుని, హాయిగా ఓ తెల్లవారుఝామున కన్నుమూశారు.

మిగిలింది నేను!

నరసింహారావుగారు దయార్ద్ర హృదయులు! నన్ను 'లా' చదివించారు. తమ పలుకుబడి, ఉపయోగించి, డబ్బుక్కూడా వెనకాడకుండా, నాకు ఉద్యోగం ఇప్పించారు. అందుకు ఆయనకు నే కృతజ్ఞుడిగా వుండాలి! అది ధర్మం.

కానీ.....

నేను చేసిందేమిటి?

నరసింహారావుగారికి లొంగిపోయి, మిత్రద్రోహం, ఆత్మద్రోహం చేసుకుని, ప్రేమికులను విడగొట్టేందుకు కారణభూతుడినయ్యాను!

ఎవరికి తెలియకపోయినా, నాకు తెలుసు, లలిత పతనం కావడానికి కారణం నేను. ఆమెకెలా శిక్ష విధించేది?-

నేనే 'దోషి' నయితే..... ●